

Graad: 1 - 2

Timing: 50 min.

Leerplandoelen:

VVKBAO:

- WOTE 6.18 Kinderen kunnen met techniek omgaan in verschillende toepassingsgebieden.
WOTE 6.18.1 Dat houdt in dat ze technische realisaties uit verschillende toepassingsgebieden van techniek kunnen gebruiken.
- WO 6.18.3 Dat houdt in dat ze bij technische realisaties binnen verschillende toepassingsgebieden van techniek technische systemen, het technisch proces, hulpmiddelen en keuzen kunnen herkennen.
- WOTE 6.4 Kinderen zien in dat veel voorwerpen in hun omgeving een aanvulling of verbetering zijn van menselijke functies en maken er functioneel gebruik van.
WOTE 6.4.3 Dat houdt in dat ze vaststellen en uiten waarvoor bepaalde instrumenten worden gebruikt.
- WOTE 6.11 Kinderen kunnen zeggen aan welke eisen een bestaande constructie en een constructie die ze zelf willen maken, moet voldoen.
WOTE 6.11.1 Dat houdt in dat ze kunnen formuleren dat een deur open en dicht moet kunnen gaan, een stoel het gewicht van een volwassene moet kunnen dragen, een auto moet kunnen rijden ...
- MUZO AD 1 Intensief gebruik maken van alle zintuigen.
MUZO AD 1.1 Dat houdt in: geconcentreerd bekijken, beluisteren, betasten, smaken, ruiken
MUZO AD 1.2 Dat houdt in: stil blijven staan bij wat je waarneemt, om er iets in te herkennen, om de sfeer te proeven (in plaats van voorbij te hollen aan de prikkels van buiten)
MUZO AD 1.3 Dat houdt in: de mogelijkheden van de zintuiglijke waarneming verkennen en ermee om kunnen gaan
MUZO AD 1.4 Dat houdt in: over zintuiglijke indrukken met anderen communiceren
- MUZO AD 2 De wereld, en in het bijzonder de muzische expressie daarvan, met een open houding benaderen.
MUZO AD 2.1 Dat houdt in: de wereld onbevangen en met verwondering benaderen
MUZO AD 2.2 Dat houdt in: nieuwsgierig zijn naar het verrassend nieuwe in de wereld
MUZO AD 2.3 Dat houdt in: de expressies van anderen zonder vooroordelen of vanuit clichés benaderen
- MUZO AD 17 Gericht zijn op een verstaanbare of sprekende vormgeving.
MUZO AD 17.1 Dat houdt in: voor een expressievorm kiezen die goed aansluit bij de inhoud van je boodschap

- MUZO BE 1 Openstaan voor beelden. Dat houdt in dat kinderen leren stilstaan bij beelden om:
 - MUZO BE 1.1 nieuwsgierig te zijn
 - MUZO BE 1.2 vragen te stellen over de beelden
 - MUZO BE 1.3 vooroordelen tegenover bepaalde beelden weg te werken
- MUZO BE 15 Het beeldaspect 'textuur' ervaren en toepassen. Dat houdt in:
 - MUZO BE 15.1 de begrippen hard, zacht, ruw, glad, harig, stekelig, blinkend... illustreren
 - MUZO BE 15.2 beseffen dat texturen onder meer gevoelens kunnen oproepen

OVSG:

- WO-TEC-01.17: De leerlingen begrijpen dat technische realisaties tegemoet komen aan menselijke behoeften.
- WO-TEC-02.18: De leerlingen genereren ideeën voor een ontwerp van een technische realisatie.
- WO-TEC-02.19: De leerlingen tekenen een ruwe schets van de technische realisatie die ze willen maken.
- WO-TEC-02.21: De leerlingen kiezen geschikte materialen en gepaste hulpmiddelen voor het maken van een eenvoudige technische realisatie.
- WO-TEC-03.01: De leerlingen illustreren dat technische realisaties worden ontwikkeld om aan individuele behoeften te voldoen.
- WO-TEC-03.04: De leerlingen illustreren dat technische realisaties worden ontwikkeld om aan maatschappelijke behoeften te voldoen.
- MV-BLD-OM-1.1: De kinderen staan open voor nieuwe materialen.
- MV-BLD-OM-1.2: Kinderen durven zich uitleven met een rijk aanbod aan materialen.
- MV-BLD-OM-1.8: Kinderen ontdekken de driedimensionale eigenschappen en combinatiemogelijkheden van bepaalde materialen.
- MV-BLD-OM-2.3: Kinderen experimenteren met beeldelementen. Ze onderzoeken de mogelijkheden van kleur, vorm, volume, structuur, ritme, textuur, contrast, compositie, beweging, ...
- MV-BLD-OM-3.2: Kinderen kunnen uit een assortiment aan materialen en hulpmiddelen een bewuste keuze maken om een constructie op te zetten of een creatie te ontwerpen.
- MV-BLD-BS-7: Kinderen herkennen en verwoorden op welke manier anderen bepaalde vormgevingsproblemen hebben aangepakt.

Materiaal:

- schaar
- lijm
- allerlei knutselmateriaal met verschillende texturen
- strijkparels, knopen of andere kleine parels

Lesverloop:

Voorbereiding	Verzin op voorhand een code in braille die de leerlingen moeten vertalen. Op de site van Karrewiet kan u een braillecode vinden: https://www.ketnet.be/karrewietplus/blinde-mama/braille
Instap	Toon de leerlingen op bord een tekst in braille. Vertel de leerlingen dat maar een beperkt aantal mensen in onze samenleving deze code kunnen ontcijferen. Vraag voor wie deze code of tekst gemaakt zou zijn. Kom uiteindelijk tot het antwoord: 'voor blinde mensen, het is brailleschrift'. Bied de leerlingen een werkblad (zie bijlage) aan met daarop de overeenkomstige letters van ons alfabet en het braillealfabet en wat extra informatie. Sta stil bij de manier waarop blinden een brailletekst lezen. Wat is er belangrijk aan zo een brailletekst? <ul style="list-style-type: none">- Blinde mensen kunnen niet zien, dus moeten ze de letters en cijfers voelen. De letters staan geschreven in reliëf, dat wil zeggen dat ze uit het papier komen. Laat de leerlingen de tekst aan het bord ontcijferen.

<p>Kern</p>	<p>Vertel de leerlingen dat ze zelf een kaart zullen ontwerpen met een braille boodschap op en/of in. Herhaal met de leerlingen nogmaals wat belangrijk is voor het ontwerpen van een kaart voor een blind of slechtziend persoon. Laat de leerlingen zelf verwoorden dat ze gebruik moeten maken van allerlei texturen en vormen in plaats van kleurrijke tekeningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om de boodschap te vormen kan u gebruik maken van strijkparels of andere kleine parels. - Om het kaartje aan te kleden kan u gebruik maken van rubberpapier, jute, grote parels, viltpapier... <p>Laat de leerlingen eerst hun boodschap in braille schrijven op een braille werkblad (zie bijlage). Zo maken ze minder fouten tijdens het kleven van de strijkparels. Hiervoor kan u het volgende sjabloon gebruiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen schrijven telkens 1 letter in een groepje van 6 bolletjes. Staat hun code op het blad, dan kunnen ze deze met strijkparels overnemen. - Bespreek met de leerlingen hoe lang de zin/code mag zijn. Lange zinnen nemen veel plaats in en zijn niet zo handig voor op een kaart. - Maak ook duidelijke afspraken rond de verdere versiering van de kaart. Wordt alleen de voorkant versierd of mogen ze binnenin de kaart ook enkele versieringen aanbrengen? Waar de code staat, breng je best geen versiering aan, dit leidt af en zorgt ervoor dat de code minder leesbaar wordt. - Bij het versieren van het kaartje kan u gebruik maken van verschillende texturen. Rubberpapier doet denken aan de schors van een boom, parels kunnen gladde appels zijn... Laat de leerlingen brainstormen over de verschillende texturen van de materialen en aan wat deze hen doen denken. Brainstorm binnen het thema waarin u uw kaart wilt maken. <p>De kaartjes die klaar zijn, kan u vooraan verzamelen. Leerlingen die klaar zijn kunnen een kaart van iemand anders meenemen naar hun plaats en het ontcijferen.</p>
<p>Slot</p>	<p>Als slot vertel je dat de leerlingen elkaar even kort mogen interviewen over de les. Als leerkracht kan u eventueel reflectievragen op het bord noteren, die de leerlingen aan elkaar kunnen stellen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie heeft jou verrast? - Welk werkje vond jij mooi? Wat vond je er zo mooi aan? - Heeft iemand op een andere manier gewerkt dan jij? Hoe werkte die leerling? - Als je dit nog eens zou moeten doen, wat zou je anders doen? - Hoe voelde je je tijdens de les? - Wat onthoud je uit de les?

Tips:

- Indien u een braillekaartje ter beschikking hebt, kan u dit door de leerlingen laten ervaren.
- U kan de versiering van de kaart inkleden naargelang de gelegenheid waarvoor het kaartje dient: is het een bedank kaartje, een wenskaartje, een verjaardagkaartje...
- Indien u wenst, kan u op voorhand de strijkparels platstrijken. Dit vereist wel meer voorbereiding.

Variatie:

- Deze les past op verschillende momenten doorheen het jaar. U kan een kaart sturen rond Valentijn, kerst, een verjaardag van iemand...
- U kan ook een kaartje maken op dik papier of karton. U duwt dan met een stompe naald aan de achterkant van het papier zodat er reliëf ontstaat aan de voorkant. Deze techniek is iets moeilijker, maar geeft de brailletechniek goed weer. Zo worden ook boeken of andere geschriften in braille gemaakt. U kan de achterkant dan bedekken met een ander strookje papier zodat de inkepingen niet te zien zijn.